

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

Metodický pokyn rektora

č. 4/2025

**Využívání umělé inteligence při studiu a tvorbě
písemných prací vytvářených v rámci studia
na Slezské univerzitě v Opavě**

Metodický pokyn rektora

č. 4/2025

Využívání umělé inteligence při studiu a tvorbě písemných prací vytvářených v rámci studia na Slezské univerzitě v Opavě

Čl. 1 Úvodní ustanovení

- 1) Tento metodický pokyn rektora (dále jen „pokyn“) upravuje využívání nástrojů umělé inteligence (dále jen „AI“) při studiu a tvorbě písemných prací vytvářených v rámci studia na Slezské univerzitě v Opavě (dále jen „univerzita“). Vztahuje se na veškeré závěrečné kvalifikační práce (bakalářské, diplomové, rigorózní, disertační), semestrální a seminární práce (dále jen „písemné práce“), prezentace, projekty, případové studie a další formy studijních výstupů.
- 2) Tento pokyn se vztahuje na studenty, účastníky celoživotního vzdělávání, uchazeče přihlášené ke státní rigorózní zkoušce i zahraniční studenty na mobilitě, kteří jsou autory písemných prací, prezentací, projektů, případových studií a dalších forem studijních výstupů (dále jen „autor“).

Čl. 2 Vymezení základních pojmů

- 1) Pro účely tohoto pokynu se rozumí:
  - a) autorem - fyzická osoba, která vytvořila písemnou práci, prezentaci, projekt, případovou studii a další formu studijního výstupu, ať už se jedná o text, výzkum, obrazový nebo audiovizuální materiál, programový kód, databázi či jiný podobný výsledek. Za autora

se nepovažuje nástroj AI, neboť není fyzickou osobou a nenese právní ani etickou odpovědnost. Výstupy vytvořené pomocí AI proto nelze označovat za autorské dílo ve smyslu autorského práva a je nutné je náležitě identifikovat a doložit jako pomocný prostředek.

- b) umělou inteligencí (AI) - jakýkoli digitální nástroj nebo systém využívající strojové učení, jazykové modely (např. LLM) nebo jiné formy algoritmického zpracování, který je schopen generovat texty, analýzy, návrhy, kód nebo jiný obsah na základě zadaných pokynů (promptů). Nástroje využívající AI se dělí na generativní a jiné typy AI.
- c) generativní AI - typ umělé inteligence, která na základě zadaných pokynů (promptů) dokáže vytvářet nový obsah — například texty, multimediální obsah (např. obrázky, zvukové a audiovizuální výstupy) nebo programový kód. Používané modely (např. GPT, DALL·E, Gemini, aj.) se učí z rozsáhlých databází textů a dalších dat. Mj. poskytují podněty k obsahu či struktuře textu.
- d) jiným typem AI - například nástroj, který může provádět překlady, kontrolu gramatiky a stylistiky, zlepšování čtivosti a přehlednosti, formulaci shrnutí, případně generování poznámkového aparátu a seznamu referencí. Dále může sloužit ke zpracování dat a jejich interpretaci, automatizaci činnosti spojené s vypracováním textu nebo k vyhledávání vědeckých publikací a zdrojů.
- e) promptem - zadání nebo pokyn, kterým autor specifikuje úkol, jež má AI zpracovat. V kontextu písemné práce nebo jiného výstupu jde o formulaci vstupní otázky, požadavku nebo instrukce, kterou autor zadává nástroji AI (například ChatGPT, Gemini, Copilot aj.) za účelem získání výstupu (odpovědi, textu, analýzy apod.). Kvalita a konkrétnost promptu přímo ovlivňuje relevanci a kvalitu výsledného výstupu.
- f) plagiátorstvím - jednání, při němž autor vědomě nebo nevědomě vydává cizí dílo nebo jiný výtvar duševního vlastnictví (myšlenky, texty, data, grafy, obrázky, kódy apod.) za vlastní, aniž by řádně uvedl původní zdroj. Za plagiátorství může být považováno zejména například:
  - i) kopírování textů bez uvedení autora nebo bez správného citování,
  - ii) parafrázování cizích myšlenek bez odkazu na zdroj,
  - iii) přebírání částí autorských děl jiných osob (např. seminárních, diplomových nebo jiných odborných prací bez souhlasu a uvedení autora,
  - iv) autoplagiátorství, tedy opětovné použití vlastní práce bez patřičného upozornění,
  - v) neoznačené použití výstupů generovaných AI, pokud se prezentují jako výsledek vlastního tvůrčího úsilí.

Čl. 3

Základní pravidla, principy a závazná pravidla pro práci s AI

- 1) Při poskytování informací nástrojům AI nesmí autoři poskytovat osobní informace o jiných osobách, pokud k tomuto nemají příslušný právní titul. Poskytnutím osobních údajů by mohlo dojít k porušení obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), autorského zákona, zákona o ochraně osobních údajů, případně by mohla vzniknout další bezpečnostní rizika, příp. další následky s tím spojené.
- 2) Užití nástrojů AI je možné za předpokladu korektního a otevřeného přístupu v souladu s akademickou integritou. Jakákoliv forma netransparentního chování založena na vydávání cizího díla/výstupu za své nebo snaha o uvedení vedoucího práce, dalších hodnotících osob a

orgánů v omyl, může být chápána jako porušení povinností autora při plnění studijních povinností, jehož důsledkem může být zahájení disciplinárního řízení. Nepřiznané využití AI může být posuzováno také jako forma plagiátorství.

- 3) Autor by měl být kritický vůči výstupům AI. Je zodpovědný za ověřování informací získaných prostřednictvím AI. Tyto nástroje se nedoporučuje využívat k formulaci závěrů, tvrzení či argumentace. Materiál vygenerovaný nástrojem AI nesmí být samotnou písemnou prací, prezentací, projektem, případovou studií ani další formou studijního výstupu nebo jejich částí (např. kapitolou). Autor musí vygenerovaný výsledek pečlivě prozkoumat a kriticky zhodnotit, protože AI může generovat výstupy, které jsou zavádějící, neúplné, zkreslené nebo diskriminační.
- 4) Autor nese plnou odpovědnost za písemnou práci, prezentaci, projekt, případovou studii či další formu studijního výstupu, tedy i za text, média, formulace, překlady a odkazy na primární zdroje uvedené, a to i ty, které jsou vygenerované nástroji AI.

Čl. 4

Reference / Citace

- 1) Autor, který k tvorbě své písemné práce (či jiného výstupu) využije v souladu s tímto pokynem generativní AI pro vytvoření textového nebo multimediálního výstupu, musí příslušné pasáže opatřit citací podle předepsané normy příslušného pracoviště (ústavu). Pokud pracoviště nemá zavedenou citační normu, je možné využít jinou citační normu, např.: APA, Chicago Manual of Style nebo MLA, dle zvyklostí v oboru.
- 2) Pokud je AI nástroj použit jako významný zdroj informací nebo podkladů, autor je povinen příslušné prompty uvést v samostatném oddíle v sekci Seznam použité literatury v následující struktuře: datum použití nástroje, název nástroje a jeho verze (pokud je známá), konkrétní znění promptu, stručné vysvětlení, jak byl získaný výstup využit v textu písemné práce (či jiného výstupu).

Ukázka zápisu:

Datum	Nástroj a verze	Znění promptu	Využití v práci
28. 02. 2025	ChatGPT (model GPT-4)	„Vysvětli pojem jazykový systém“	Definice pojmu v kapitole 2.1

- 3) Autor je dále povinen v písemné práci (či jiném výstupu) uvést krátké deklarace ve spojení s prohlášením autora, že si je vědom výhod i potenciálních limitů použití těchto nástrojů, celé dílo pečlivě zkontroloval, upravil a s plnou autorskou odpovědností jej odevzdává. Deklarace obsahuje nejméně tento text:

„Při přípravě této práce autor použil [NÁZEV NÁSTROJE / SLUŽBY] za účelem [DŮVOD]. Po použití tohoto nástroje/služby autor obsah podle potřeby zkontroloval a upravil a přebírá plnou odpovědnost za obsah závěrečné (jiné) práce“.

Lze využít i jinou formulaci dle oborových zvyklostí či dle doporučení vedoucího práce.

Čl. 5

Obhajoba a prezentace studentské písemné práce

- 1) Pokud autor využil AI při tvorbě písemné práce, musí být schopen při obhajobě nebo prezentaci prokázat, že výstupy těchto nástrojů kriticky zhodnotil a zkontroloval. Důraz je kladen zejména na:

- a) Faktografickou správnost a prokázání porozumění tématu — autor musí být schopen prokázat, že rozumí obsahu své práce, včetně částí, na jejichž tvorbě se podílela AI. Musí být jasné patrné, že autor rozumí tématu a že výsledky práce nejsou pouze důsledkem automatizovaného zpracování bez jeho aktivního přispění a kritického uvažování;
- b) Schopnost kritické analýzy a práce s informacemi — posuzuje se, zda autor dokáže kriticky pracovat s informacemi, včetně ověření správnosti údajů, správného citování zdrojů a samostatného hodnocení výstupů generovaných AI.

Čl. 6

Závěrečná ustanovení

Tento pokyn nabývá platnosti a účinnosti ke dni vyhlášení (zveřejnění).

V Opavě dne 3. 6. 2025

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.
rektor

Součást univerzity:	rektorát
Označení:	Metodický pokyn rektora
Číslo:	4/2025
Název normy:	Využívání umělé inteligence při studiu a tvorbě písemných prací vytvářených v rámci studia na Slezské univerzitě v Opavě
Schvaluje:	doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.
Derogace:	-
Platnost od:	dne vyhlášení (zveřejnění)
Účinnost od:	dne vyhlášení (zveřejnění)
Datum vydání:	3. 6. 2025
Vydává:	rektor
Zpracoval:	doc. PhDr. Michaela Weiss, Ph.D., Mgr. Kamil Matula, Ph.D., Ing. Hana Šimečková
Spolupracoval:	
Počet stran:	6
Počet příloh:	-
Způsob zveřejnění	veřejné (web)
Překlad do AJ	ANO
Oblast úpravy	studijní
Adaptační minimum	AP, VP, PP, ostatní zam. administrativní, IT